

11. Den Europæiske Organisation for Astronomisk Forskning (ESO)

ESO har hovedkvarter i Garching ved München, men observatoriet er bygget i Andesbjergene i Chile, fordi ESO's formål er at skabe observationsmulighed på den sydlige hemisfære for medlemslandenes astronomer. Der er 8 medlemslande i ESO, og astronomer herfra får tildelt observationstid på teleskoperne efter en evaluering af deres projektforslag.

Udover de teleskoper, der er bygget af organisationen, er der også placeret en række nationale teleskoper på ESO's område i Chile. Danmark har således to teleskoper bygget af Københavns Universitet med støtte bl.a. fra Carlsbergfondet.

De eksisterende teleskoper er alle samlet på bjerget LaSilla. ESO er i gang med at bygge et nyt teleskop på bjerget Paranal i det nordlige Chile. ESO har fået landområdet doneret af den chilenske stat. Det nye teleskop, VERY Large Telescope (VLT), der forventes at kunne ibrugtages i flere etaper, den første ultimo 1998, vil blive et meget avanceret instrument med en teknologi, der giver astronomien helt nye muligheder på niveau med rumteleskoperne, og som ligeledes vil supplere observationer fra disse.

Medlemsbidraget er baseret på ESO's budgetforslag, der vedtages af organisationernes råd i december 1996.

Det danske bidrag bliver i 1997 2,97% af det samlede budget svarende til ca. 17,1 mill. kr. i 1997. Medlemsbidraget dækker det danske bidrag til ESO's ordinære virksomhed inklusiv bygningen af VLT. Indtægten fra Carlsbergfondet medgår til dækning af udgifter ved bygning af VLT i perioden 1989-1998.

12. Obligatoriske programmer under Den Europæiske Rumorganisation ESA

ESA, der har hovedsæde i Paris, har som hovedformål at udvikle satellitter og andet rumudstyr til udforskning af rummet samt anvendelse af rummet til fredelige formål.

ESA's aktiviteter er opdelt i henholdsvis de obligatoriske programmer og de frivillige programmer. For at være medlem af ESA skal der bidrages til budgettet for de obligatoriske programmer og det generelle budget med en bidragsprocent svarende til nettonationalproduktet (NNP) i faktorpriser.

Medlemsbidraget er baseret på ESA's budgetforslag for de obligatoriske programmer og det generelle budget for 1997, der vedtages i december 1996. Det danske bidrag bliver i 1997 ca. 1,74% af det samlede budget svarende til ca. 74 mill. kr.

De obligatoriske programmer omfatter bl.a. det grundvidenskabelige astrofysiske program. Det generelle budget dækker alle grundlæggende fællesaktiviteter i ESA, herunder drift af organisationens anlæg, som er beliggende i følgende medlemslande: Holland (ESTEC), Italien (ESRIN) og Tyskland (ESOC).

13. Danmarks bidrag til fælleseuropæiske eksperimenter ved norsk reaktor i Halden

Bidraget vedrører samarbejde inden for rammerne af OECDs Halden Reactor Project. Danmarks deltagelse omfatter udvikling af metoder til integreret miljø- og risikomanagement under hensyntagen til menneskelige og organisatoriske faktorer og til analyse af tekniske systemers sikkerhed og pålidelighed samt samspillet mellem mennesker og avancerede tekniske systemer med henblik på etablering af koncepter for sikker og effektiv håndtering af komplekse arbejdsopgaver. Samarbejdet administreres af Forskningscenter Risø, § 19.31.01.

14. Det Europæiske Molekylærbiologiske laboratorium (EMBL)

Det Europæiske Molekylærbiologiske laboratorium er oprettet i 1973 med hovedsæde i Heidelberg i Tyskland og har samtidig forskningsfaciliteter i andre medlemslande. EMBL har til formål at fremme europæisk grundforskning inden for molekylærbiologi, samt stille faciliteter, der overstiger det enkelte medlemslands formåen til rådighed for forskere. EMBL arbejder også med udviklingen af avancerede instrumenter til molekylærbiologisk forskning og videreuddannelse af forskere på dette område. Den Molekylærbiologiske Konference (EMBC) har til formål gennem uddeling af forskningsstipendiater til forskere i medlemslandene i EMBL, at fremme molekylærbiologisk grundforskning i Europa.